

Daar kunt u op rekenen in een AWBZ-instelling

Informatie over verstrekkingen en bijdragen in AWBZ-zorginstellingen

CVZ

College voor zorgverzekeringen

Inhoudsopgave

Daar kunt u op rekenen in een AWBZ-instelling	3
Groene Lijst	4
Toelichting	6
Voeding	6
Persoonlijke verzorging	6
▪ Normale haar- en voetverzorging	6
▪ Verstellen kleding	7
Was- en stoomkosten	7
Hulpmiddelen	7
▪ Elektrische hulpmiddelen	7
▪ Alarmering	8
Overige verstrekkingen	8
▪ Incontinentiemateriaal	8
▪ Begeleiding ziekenhuisbezoek	8
▪ Begeleiding mortuariumbezoek	8
▪ Noodzakelijke laatste zorg	8
▪ Begeleiding en kosten van vervoer naar tandarts buiten de instelling	9
▪ Administratiekosten voor verleende diensten	9
Actueel en op maat	10
Omdat de tijd niet stilstaat	10
Producten en diensten die geen onderdeel van de verstrekking zijn	10
Vragen of klachten?	10
Hier kunt u terecht	10

Deze brochure is een herdruk van de brochure uit 2001. De tekst van de groene lijst is bijna niet gewijzigd. Per 1 april 2003 zijn er weliswaar veranderingen in de AWBZ aanspraken ingevoerd, maar die veranderingen hebben voor het jaar 2004 (en mogelijk 2005) geen gevolgen voor de inhoud van deze brochure.

Daar kunt u op rekenen in een AWBZ-instelling

Veel zorginstellingen* ontvangen geld via de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). Ze worden daarom ook wel AWBZ-instellingen genoemd. Wanneer u in een AWBZ-instelling verblijft, betaalt u zelf ook mee aan de zorg die u daar ontvangt. U betaalt maandelijks een inkomensafhankelijke eigen bijdrage die door uw zorgkantoor wordt vastgesteld. De AWBZ-instelling verstrekt u hiervoor naast kost, inwoning en verzorging, ook een aantal andere producten en diensten ('verstrekkingen').

Na aftrek van de eigen bijdrage van uw inkomen houdt u maandelijks nog een bedrag over om zelf te besteden. Bijvoorbeeld om dingen van te betalen, die niet onder de verstrekkingen van de AWBZ-instelling vallen. Daarom is het goed om te weten welke verstrekkingen bij de maandelijkse eigen bijdrage zijn inbegrepen en voor welke producten en diensten juist wél extra moet worden betaald. Zo weet u waar u aan toe bent.

De verstrekkingen waar u volgens de AWBZ recht op heeft zonder extra te betalen, staan vermeld in de zogenoemde Groene Lijst. Op pagina 4 en 5 hebben we deze Groene Lijst afgedrukt. In deze Groene Lijst staan de meest voorkomende producten en diensten waar veel vragen over gesteld worden.

Producten en diensten die alleen in bepaalde instellingen of onder voorwaarde(n) vergoed worden, staan als 'NEE, tenzij' in de lijst. Lees daarom altijd de toelichting vanaf pagina 6.

* Deze brochure gaat over instellingen die bekend zijn als verpleeghuizen, instellingen voor verstandelijk gehandicapten, gezinsvervangende tehuizen, algemene psychiatrische ziekenhuizen en regionale instellingen voor beschermd wonen.

Groene Lijst met veel voorkomende producten en diensten					
	Instelling verstandelijk gehandicapten (IVG)	Gezinsvervangend tehuis (GVT)	Algemeen psychiatrisch ziekenhuis (APZ)	Regionaal instituut voor beschermd wonen (RIBW)	Verpleeghuis
Verblijf					
(eten, drinken, maaltijden, tussendoortjes)	JA	JA	JA	JA	JA
Persoonlijke verzorging					
<ul style="list-style-type: none"> Normale haar- en voetverzorging Extra verzorging i.v.m. aandoeningen (vergroeiing e.d.) Verstellen kleding verstrekt door instelling 	JA JA JA	JA JA n.v.t.	JA JA n.v.t.	JA JA n.v.t.	JA JA n.v.t.
Waskosten					
<ul style="list-style-type: none"> Wassen ondergoed Wassen/stomen bovengoed Wassen dekbed 	NEE, tenzij kleding extra snel vuil wordt door aandoeningd of ziekte NEE, tenzij kleding is verstrekt door de instelling of kleding extra snel vuil wordt door de aandoening of ziekte JA	NEE, tenzij kleding extra snel vuil wordt door aandoeningd of ziekte NEE, tenzij kleding extra snel vuil wordt door aandoening of ziekte JA	NEE, tenzij kleding extra snel vuil wordt door aandoeningd of ziekte NEE, tenzij kleding extra snel vuil wordt door aandoening of ziekte JA	NEE, tenzij kleding extra snel vuil wordt door aandoeningd of ziekte NEE, tenzij kleding extra snel vuil wordt door aandoening of ziekte JA	NEE, tenzij kleding extra snel vuil wordt door aandoeningd of ziekte NEE, tenzij kleding extra snel vuil wordt door aandoening of ziekte JA
Hulpmiddelen					
<ul style="list-style-type: none"> Opladen elektrische hulpmiddelen Alarmering 	JA ja	JA NEE, tenzij ziekte of handicap	JA JA	JA NEE, tenzij ziekte of handicap	JA JA
Overig					
<ul style="list-style-type: none"> Incontinentie-materiaal Begeleiding ziekenhuisbezoek Begeleiding mortuariumbezoek Noodzakelijke laatste zorg na zorg na overlijden Kosten begeleiding en vervoer naar tandarts buiten de instelling Administratiekosten voor verleende diensten 	JA JA JA JA zie toelichting pagina 9 NEE, tenzij verleend i.v.m. AWBZ-aanspraak	n.v.t. JA NEE JA NEE NEE, tenzij verleend i.v.m. AWBZ-aanspraak	JA JA JA JA JA NEE, tenzij verleend i.v.m. AWBZ-aanspraak	n.v.t. JA NEE JA NEE NEE, tenzij verleend i.v.m. AWBZ-aanspraak	JA JA JA JA JA NEE, tenzij verleend i.v.m. AWBZ-aanspraak

JA: hier kunt u zonder extra betaling aanspraak op maken. **NEE:** hier kunt u geen aanspraak op maken.

NEE, tenzij: hier kunt u onder bepaalde voorwaarde(n) aanspraak maken; lees de toelichting op de volgende pagina's.

Toelichting

Voeding

Het is niet mogelijk een volledige opsomming te geven van wat u precies onder voeding kunt verstaan. U kunt in ieder geval op het volgende rekenen: een ontbijt, lunch en warme maaltijd, maar ook fruit, een glas melk en koffie en/of thee. Wat er aan tussendoortjes wordt verstrekt is niet precies aan te geven. Wel is het normaal dat de instelling op enig moment van de dag of avond wat frisdrank verstrekt. Bijvoorbeeld een glaasje sinaasappelsap.

Persoonlijke verzorging

Normale haar- en voetverzorging

Als u door persoonlijke omstandigheden niet zelf uw haar en voeten kunt verzorgen, zal dat door de instelling gebeuren. Het gaat bijvoorbeeld om het kammen en wassen van haar en het knippen van nagels. In sommige gevallen (bijvoorbeeld door gebrek aan personeel of tijd) laat de instelling dat door een kapper of pedicure van buitenaf doen. In die gevallen zijn de kosten voor rekening van de instelling. U hoeft daarvoor niet te betalen.

Zoals dat ook het geval is voor mensen die thuis wonen, moet u de normale verzorging van voeten door de pedicure zelf betalen. De kosten van de extra persoonlijke verzorging door bijvoorbeeld een pedicure als gevolg van een handicap, aandoening of ziekte (bijvoorbeeld diabetesvoeten) komen ten laste van de instelling.

Als u een permanent bij de kapper wilt laten zetten of een kleurspoeling wilt hebben, of naar een pedicure wilt omdat u dat altijd al deed, dan moet u de kosten daarvoor zelf betalen.

Iedereen kent mevrouw De Vries al jaren met een prachtig permanent. Nu zij in een AWBZ-instelling is gaan wonen, blijft zij dit -en uiteraard ook het knippen- zelf aan de kapper betalen.

Verstellen kleding

Alleen voor de bewoners van instellingen voor verstandelijk gehandicapten komen de kosten van het verstellen van kleding, die door de instelling is verstrekt, ook ten laste van die instelling.

Was- en stoomkosten

In AWBZ-instellingen valt het wassen van ondergoed en bovengoed niet onder de verstrekkingen. Een uitzondering hierop vormen de meerkosten als gevolg van een aandoening of ziekte. Bijvoorbeeld wanneer kleding extra snel vuil wordt door incontinentie. In dat geval komen de meerkosten van het vaker dan normaal wassen van ondergoed en/of het wassen/stomen van bovengoed ten laste van de instelling.

Voor bewoners van een instelling voor verstandelijk gehandicapten geldt bovendien dat de kosten van het wassen/stomen van bovengoed eveneens ten laste van die instelling komen, als het gaat om kleding die door de instelling is verstrekt.

De kosten van het wassen van een dekbed behoren tot de verstrekking. Het maakt niet uit of u een eigen dekbed gebruikt of een dekbed of dekens van de instelling.

Johan woont in een verpleeghuis. Vanwege zijn incontinentie worden zijn onder- en bovengoed extra vaak gewassen/gestoomd. Hij betaalt alleen de normale kosten, de meerkosten zijn voor rekening van de instelling.

Hulpmiddelen

Elektrische hulpmiddelen

De kosten voor het opladen van elektrische hulpmiddelen worden niet aan u doorberekend. Ook de verzekering van bijvoorbeeld uw elektrische rolstoel wordt vergoed als deze rolstoel door de instelling is verstrekt. Sommige instellingen hebben daarvoor een collectieve verzekering afgesloten.

Alarmering

Als u een alarmeringssysteem nodig heeft, zodat een hulpverlener snel bij u kan zijn om zorg te verlenen, vallen de kosten hiervan onder de verstrekking indien u verblijft in een instelling voor verstandelijk gehandicapten, een algemeen psychiatrisch ziekenhuis of een verpleeghuis. Bij een gezinsvervangend tehuis en een regionaal instituut voor beschermd wonen (RIBW) is dat alleen het geval als de alarmering door ziekte of handicap van de bewoners noodzakelijk is (bijvoorbeeld bij een ernstige lichamelijke handicap).

Overige verstrekkingen

Incontinentiemateriaal

Incontinentiematerialen worden door de instelling zonder extra kosten verstrekt. Een uitzondering geldt voor bewoners van een gezinsvervangend tehuis of een RIBW. Bewoners van deze instellingen moeten daarvoor zelf zorgen. De kosten hiervoor krijgen zij vergoed van hun zorgverzekeraar.

Begeleiding ziekenhuisbezoek

De begeleiding naar een ziekenhuis valt onder de verstrekking.

Begeleiding mortuariumbezoek

Ook wanneer u onder begeleiding een mortuarium gaat bezoeken, kan dat zonder dat u daarvoor extra hoeft te betalen. Uitzondering hierop vormen de bewoners van een gezinsvervangend tehuis en RIBW.

Noodzakelijke laatste zorg

De kosten van de noodzakelijke laatste zorg na het overlijden komen ten laste van het budget van de instelling. Het gaat dan om bijvoorbeeld het schouwen, gereed maken voor transport en tijdelijk koelen van de overledene. Kosten van wenselijke laatste zorg (afleggen, opbaren) komen voor eigen rekening. Deze kosten worden vaak gedekt door de uitvaartpolis.

Begeleiding en kosten van vervoer naar tandarts buiten de instelling

Als een bewoner van een AWBZ instelling verblijf en behandeling ontvangt in dezelfde instelling dan heeft deze bewoner ook aanspraak op tandheelkundige hulp ten laste van de AWBZ. Als de AWBZ instelling de tandheelkundige hulp buiten de instelling heeft georganiseerd, dan komen de kosten van begeleiding en vervoer ten laste van de AWBZ instelling (mits de bewoner dus verblijf en behandeling in dezelfde instelling ontvangt).

De bewoner kan geen aanspraak maken op begeleiding en vervoer als er binnen de instelling de mogelijkheid is om naar de tandarts te gaan, maar de bewoner er zelf de voorkeur aangeeft om een tandarts buiten de instelling te bezoeken.

Overigens kan een verzekerde die in verband met een psychiatrische aandoening in een instelling verblijft zijn aanspraak op tandheelkundige hulp ten laste van de AWBZ pas geldend maken, na een verblijf van 52 weken in die instelling.

Voor bewoners van een instelling die naast het verblijf geen behandeling in dezelfde instelling krijgen (GVT, RIBW, verzorgingshuis), zijn de begeleidingskosten en vervoerskosten naar een tandarts voor eigen rekening en komen deze kosten dus niet ten laste van de AWBZ. In sommige situaties is vergoeding van begeleidingskosten en vervoerskosten ten laste de ziekenfonds- of particuliere ziektekostenverzekering mogelijk. Meer informatie hierover kunt u krijgen bij uw (particuliere) zorgverzekeraar.

Administratiekosten voor verleende diensten

Deze kosten vallen alleen onder de verstrekking als deze te maken hebben met AWBZ-verstrekkingen. In alle andere gevallen moet u de administratiekosten zelf betalen.

Actueel op maat

Omdat de tijd niet stil staat

De producten en diensten die in deze brochure zijn genoemd, maken deel uit van de wettelijk geregelde verstrekkingen in genoemde AWBZ-instellingen anno juni 2004. Maar de tijd staat niet stil. Nieuwe ideeën en ontwikkelingen kunnen er toe leiden dat het pakket verstrekkingen verandert.

Voor vragen kunt u terecht bij het zorgkantoor.

Producten en diensten die geen onderdeel van de verstrekking zijn

Producten en diensten die niet onder de wettelijk geregelde verstrekkingen vallen, zijn een aangelegenheid van de instellingen zelf. Zo kan de cliëntenraad, die u als bewoner vertegenwoordigt, hierin een belangrijke rol spelen als overlegpartner van de directie van de instelling. In dit overleg kan bijvoorbeeld afgesproken worden dat bepaalde producten of diensten toch zonder extra betaling verstrekt worden.

U bent als (toekomstig) bewoner vrij in de keuze om al dan niet mee te doen aan een collectieve regeling, die door de instelling voor sommige producten en diensten is opgesteld. De instelling moet u de gelegenheid geven enige tijd na te denken over de vraag of u wilt deelnemen aan de collectieve regeling of dat u er de voorkeur aan geeft de zaken zelf te regelen. De nadruk ligt in ieder geval op keuzevrijheid.

Vragen of klachten?

Hier kunt u terecht

Als u vragen of klachten heeft, dan kunt u daarmee terecht bij de cliëntenraad of directie van de instelling waarin u verblijft. Zij zullen proberen uw vragen of klachten op te lossen. U kunt ook terecht bij de branche- of koepelorganisatie waaronder uw instelling valt. Het adres en telefoonnummer hiervan kunt u opvragen bij uw zorgkantoor. Bij het zorgkantoor kunt u ook terecht, als u niet tevreden bent over hoe uw klacht door andere instanties is aangepakt. Het zorgkantoor is verantwoordelijk voor de goede uitvoering van de verstrekking.

Het College voor zorgverzekeringen (CVZ) coördineert en financiert de uitvoering van de Ziekenfondswet en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ).

CVZ, Postbus 320, 1110 AH Diemen

www.cvz.nl

Deze brochure kwam tot stand in juni 2004.

Uiteraard kunnen er veranderingen zijn opgetreden als u deze brochure in handen krijgt. Aan de tekst in deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend.